

Klusi rokas uzliekot brīvās Latvijas karogam

Publicēts: 17.11.2022.

Tradīcijas

Latvijas dzimšanas dienā muzejā "Pīkšas" goda vietā ir celts kādas dobelnieku ģimenes mājas bēniņos atrastais karogs. Kārtojot dzimtas mājas bēniņus, saime to atrada paslēptu zāģu skaidās, kur tas bija nogulējies visus okupācijas gadus. Karogu pabojājis laika zobs. Tomēr tā vēstījums ir spēcīgs un arī paaudzes saistošs, it kā sakot, ka cauri gadsimtiem karogs mūs vienojis gan *dvēseļu puteņos*, gan *Straumēnu* viensētas klusumā, gan uzvelkot *četrus baltus kreklus*, gan atbalstot Lāčplēsi cīņā ar Melno bruņinieku, gan ieklausoties Tālavas taurētāja vēstījumā, gan "klusī rokas uzliekot brīvās Latvijas karogam".

1918. gada 20. novembrī preses izdevumos tika rakstīts, ka

☞ *"Ar latvju tautas karogiem vakar bij pušķoti daudzi latviešu iestāžu un privāti nami, godinot pilsētā izziņoto brīvās Latvijas demokrātiskās republikas nodibināšanos un Pagaidu Valdības sastādīšanos. Publikā dzīļa sajūsmā. Tautas karogu vispār ir vēl maz, jo ļoti grūti dabūjama priekš viņiem vajadzīgā drēbe, kuru jau vakar veikalos stipri izpirka."*

Latvijas valsts karoga vēsture ir saistāma ar 13. gadsimtu. Stāsts par to pierakstīts 1280. gadā Atskaņu hronikā, kur minēts:

☞ *Kā zemes sargi uz Rīgu steidza
Vēl Cēsu kopa, kā man teica.
Kad kara ziņu dzirdēja,*

*Viens brālis simtu vīru atveda.
Tie nāca braši, diženi;
Šīs kopas karogs sarkans bij,
Turklāt ar baltu svītru tas,
Pēc cēsinieku parašas.*

Tā krāsas latviešus vienojušas Pirmās atmodas laikā, pulcējot Tērbatā studentus no Latvijas, vēlāk arī Pirmajos latviešu dziedāšanas svētkos 1873. gadā, vienojot latviešu strēlniekus Ziemassvētku kaujā 1916. gadā, klusi un slepus nesot savu misiju okupācijas laikā un atkal atgūstot savu misiju Trešās atmodas laikā.

Mūsdienās esam raduši karogu iegādāt veikalā daudz neprātojot, kā tas tapis. Ilgu laiku liela loma karoga tapšanā bija šujmašīnai un kāda prasmēm ar to rīkoties. Okupācijas gados ik palaikam kāds drosminieks un Latvijas patriots pamanījās karogu uzvilkt kādā augstā vietā, kur tas tika pamanīts, un radīja trauksmi kārtības uzraudzītājiem, tautas runas tā nododot vēsti plašākai sabiedrībai. Arī tad karogu klusībā sašuva kādās mājās.

<https://www.pikasas.gov.lv/lv/jaunums/klusi-rokas-uzliekot-brivas-latvijas-karogam>